„A projekt az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló intézkedések Irányító Hatóságának jóváhagyásával készült.”

Vidékfejlesztési Program bemutatása

Pannon Térségfejlesztő Egyesület

Vasszécseny, 2015. október 20.

Célkitűzések

- Munkahelyteremtés, vidéki munkahelyek megőrzése és fejlesztése (kertészeti ágazatok, állattenyésztés, élelmiszeripar);
- **Mikro-, kis- és középvállalkozások kiemelt fejlesztése, differenciált segítése**;
- Versenyképesség javítása, termelési és jövedelembiztonság;
- Környezetkímélő gazdálkodás = erőforrás-hatékonyság;
- Korszerű tudásbővítés, tudástranszfer és innováció;
- Területi kiegyenlítés;
- Vidéki települések erőforrás-hatékony működése (helyi alapanyagok, szolgáltatások, megújuló erőforrások és együttműködések)
- + 2 tematikus alprogram: Rövid Ellátási Lánc (REL), Fiatal Gazda (FIG)

A VP műveletei

- **Tudásátadás és innováció**
- **Mezőgazdasági termelés és élelmiszer-feldogozás**
  - Beruházások
  - Kockázatkezelés és jövedelemstabilizáció
  - Környezetgazdálkodás
  - Minőségrendszerek és termelői csoportok
- **Erdőgazdálkodás**
  - Beruházások
  - Környezetgazdálkodás
- **Vidéki térségek fejlesztése**
  - Helyi gazdaságfejlesztés
  - Helyi infrastruktúra – és szolgáltatásfejlesztés
  - **LEADER**
- **FIG**
- **REL**

VP céljai

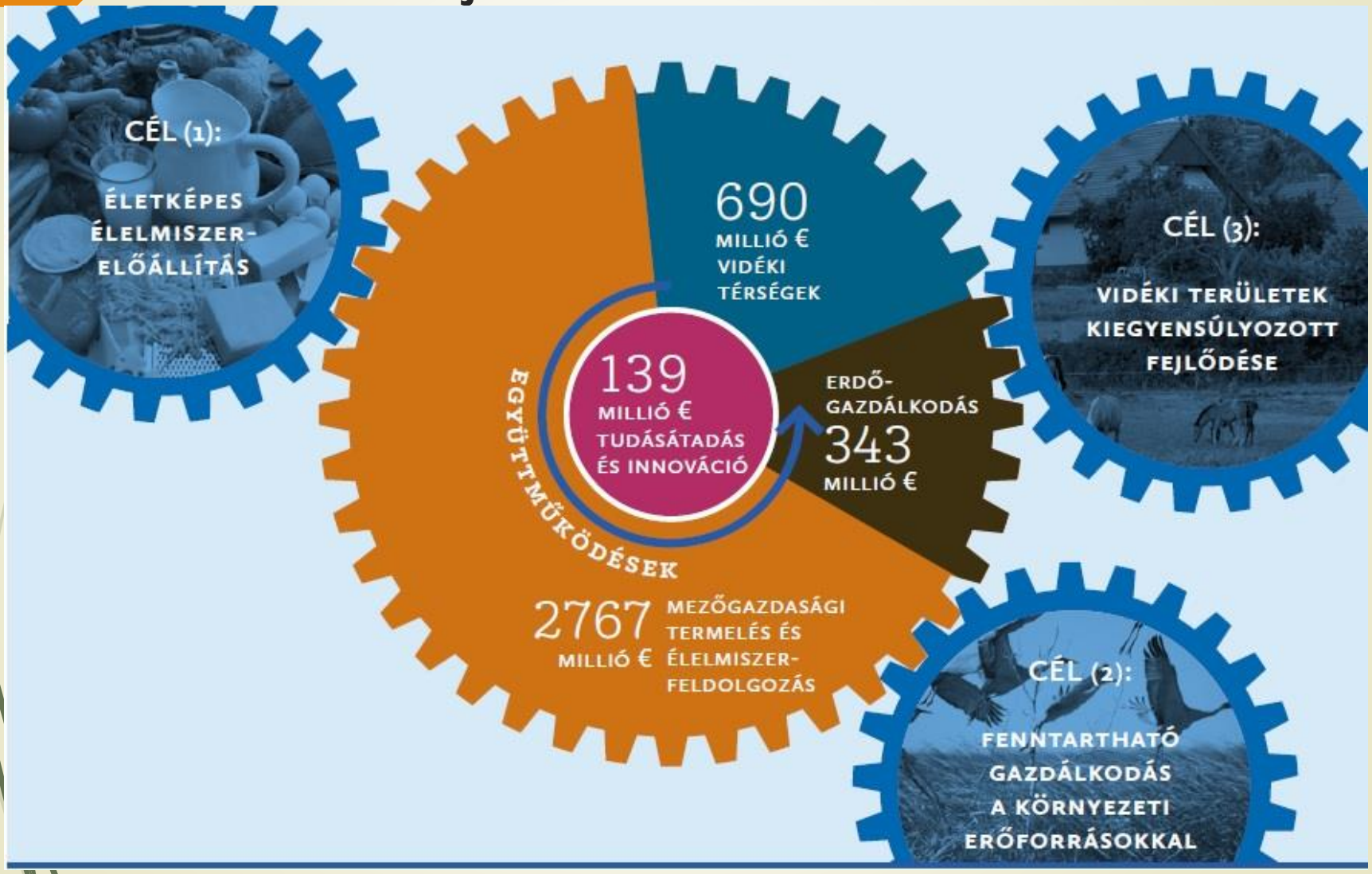
CÉL (1):
ÉLETKÉPES ÉLELMISZER-ELŐÁLLÍTÁS
690 MILLIÓ € VIDÉKI TÉRSÉGEK
CÉL (3):
VIDÉKI TERÜLETEK KIEGYENSÚLYOZOTT FEJLŐDÉSE
139 MILLIÓ € TUDÁSÁTADÁS ÉS INNOVÁCIÓ
ERDŐ-GAZDÁLKODÁS 343 MILLIÓ €
EGYÜTTMŰKÖDÉSEK
2767 MILLIÓ € MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉS ÉS ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁS
CÉL (2):
FENNTARTHATÓ GAZDÁLKODÁS A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOKKAL

VP műveletei és az alprogramok

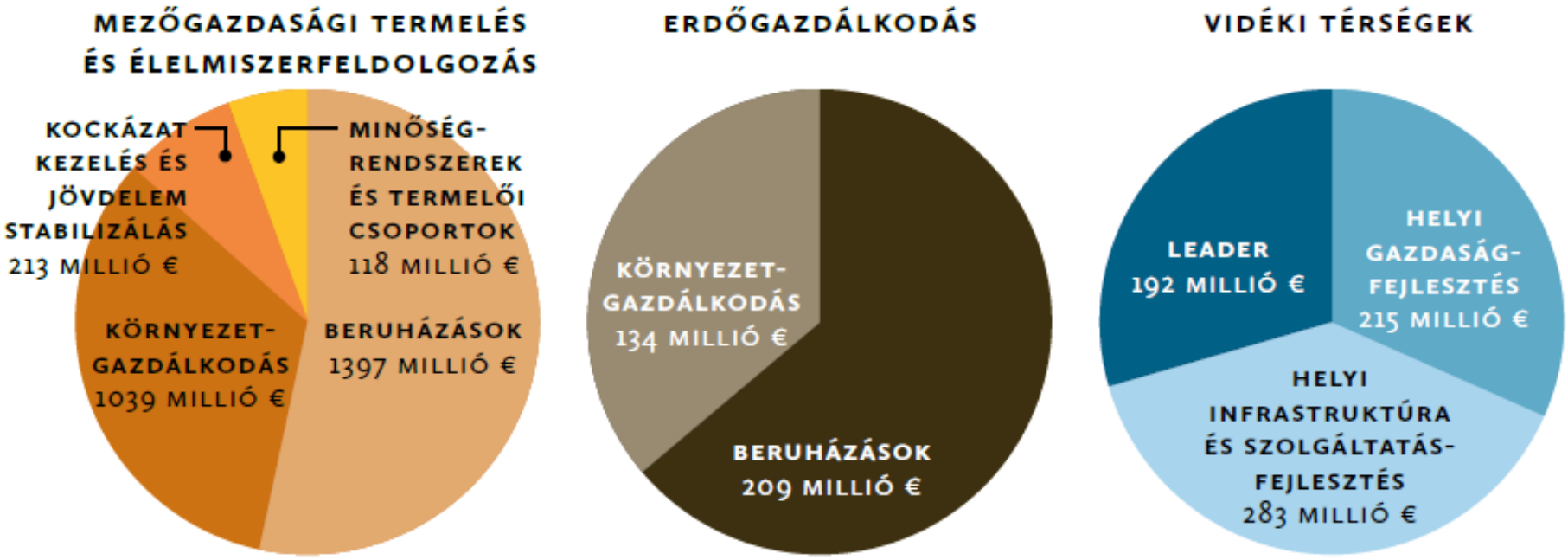

ALPROGRAMOK (fiatal gazda – FIG – 195 millió €, rövid ellátási láncok – REL – 66 millió €)

Témák és műveletek

TÉMÁK ÉS MŰVELETEK				EGYÉB	FORRÁS (MILLIÓ €)	OLDAL
TUDÁSÁTADÁS ÉS INNOVÁCIÓ					**139,2**	**11**
Tudásátadás					**99,0**	**12**
Agrárgazdasági képzések és felkészítő tréningek (1.1.1.)	+	+	+	+	20,0	12
Bemutató üzemi programok (1.2.1.)	+	+	+	+	3,4	13
Szakmai tanulmányutak, csereprogramok és gyakornoki programok (1.3.1.)	+	+		+	4,9	14
Tájékoztatási szolgáltatás (1.2.2.)	+	+	+	+	25,2	15
Egyéni szaktanácsadás (2.1.1.)	+	+	+	+	34,3	15
Csoportos szaktanácsadás (2.1.2.)	+	+	+	+	10,5	15
Szaktanácsadók továbbképzése (2.3.1.)				+	0,6	16
Innováció					**40,2**	**17**
Innovatív projektek megvalósítása (16.1.1.)	+	+	+	+	10,8	17
Innovatív projektek beruházásai – mezőgazdasági termelés fejlesztése (4.1.5.)	+				29,3	19

MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉS ÉS ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁS					2 766,8
Beruházások					**1 397,4**
Állattenyésztési ágazat fejlesztése (4.1.1.)	+				242,1
Kertészeti ágazat fejlesztése (4.1.3.)	+				232,3
Kisméretű terménytárolók és szárítók beruházásai (4.1.2.)	+				63,5
Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése (4.1.4.)	+				174,4
Mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztése (4.2.1.)	+		+	+	599,7
Borászat fejlesztése (4.2.2.)	+		+	+	64,5
Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzése (5.1.1.)	+			+	21,0
Kockázatkezelés és jövedelemstabilizálás					**213,1**
Mezőgazdasági biztosításokhoz nyújtott támogatás (17.1.1.)	+				76,5
Jövedelemstabilizáló eszköz (17.3.1.)	+				18,8
Tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás (14.1.1.)	+				117,8
Környezetgazdálkodás					**1 038,6**
Élőhely-fejlesztési célú nem termelő beruházások (4.4.1.)	+				11,3
Vízvédelmi célú nem termelő beruházások (4.4.2.)	+				7,7
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (10.1.1.)	+				568,5
Védett őshonos és veszélyeztetett állatfajták megőrzése (10.2.1.)	+			+	57,5
Ritka és veszélyeztetett növényfajták, mikroorganizmusok megőrzése (10.2.2.)	+			+	12,2
Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés (11.1.1.)	+				67,1
Ökológiai gazdálkodás fenntartása (11.2.1.)	+				140,5

TÉMÁK ÉS MŰVELETEK				EGYÉB	FORRÁS (MILLIÓ €)
Natura 2000 gyepterületek kompenzációs kifizetései (12.1.1.)	+				83,4
Természeti hátránnyal érintett területek kompenzációs kifizetései (13.2.1.)	+				76,2
Tájgazdálkodási együttműködések (16.5.1.)	+	+			14,2
Minőségrendszerek és termelői csoportok					**117,7**
Minőségrendszerhez történő csatlakozás (3.1.1.)	+				25,7
Minőségrendszerhez kapcsolódó tájékoztatás és promóció (3.2.1.)	+				7,9
Termelői csoportok létrehozása (9.1.1.)	+	+			84,1

ERDŐGAZDÁLKODÁS					**343,4**	**51**
Beruházások					**209,4**	**52**
Erdősítés (8.1.1.)	+	+	+	+	106,7	52
Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása (8.2.1.)	+	+	+	+	7,3	53
Erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése (8.3.1.)	+	+	+	+	12,4	54
Erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása (8.4.1.)		+			21,9	55
Erdei ökoszisztémák ellenálló képességének, környezeti értékének növelése (8.5.1.)		+			31,5	56
Erdei ökoszisztémák térítésmentes közjóléti funkcióinak fejlesztése (8.5.2.)	+	+	+	+	6,5	57
Erdészeti technológia, termékfeldolgozás és értékesítés fejlesztése (8.6.1.)	+	+	+	+	14,5	58
Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek (8.6.2.)		+			8,7	59
Környezetgazdálkodás					**134,0**	**60**
Natura 2000 erdőterületek kompenzációs kifizetései (12.2.1.)		+			82,3	60
Erdő-környezetvédelmi kifizetések (15.1.1.)		+			40,9	61
Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése (15.2.1.)		+		+	10,8	63

VIDÉKI TÉRSÉGEK FEJLESZTÉSE					**690,2**
Helyi gazdaságfejlesztés					**215,4**
Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése (6.3.1.)	+				45,3
Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása (6.2.1.)	+			+	44,7
Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (6.4.1.)	+				115,9
Kis gazdasági szereplők együttműködései (16.3.1.)	+	+	+	+	9,6
Helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés					**283,0**
Szolidáris gazdálkodás együttműködései (16.9.1.)	+	+	+	+	4,2
Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése a vidéki térségekben (7.2.1.)				+	205,5
Alapvető szolgáltatások fejlesztése a vidéki térségeken (7.4.1.)				+	73,3
LEADER					**191,8**
Helyi Fejlesztési Stratégiák céljaihoz illeszkedő projektek megvalósítása (19.2.1.)	+	+	+	+	153,7
Helyi Akciócsoportok együttműködése (19.3.1.)	+	+	+	+	6,2
Helyi Fejlesztési Stratégiák elkészítése (19.1.1.)				+	3,1
Helyi Akciócsoportok működése és térségszervezési feladatai (19.4.1.)				+	28,8
FIATAL GAZDA					**195,1**
Fiatal gazdák induló támogatása (6.1.1.)	+				121,7
Ráépülő támogatási lehetőségek (más műveletek keretén belül)	+				*73,4*
RÖVID ELLÁTÁSI LÁNC					**66,1**
REL együttműködések (16.4.1.)	+			+	12,4
Ráépülő támogatási lehetőségek (más műveletek keretén belül)	+				*53,7*

Eljárásrend

- Az eljárásrend megváltozott (jogcímrendeletek helyett pályázati felhívások)
- Egységes felületen zajlik minden: www.palyazat.gov.hu
- Új: átalánytámogatások (kevés esetben)
- Előleg csak biztosítékkal vehető igénybe
- Használt eszköz, saját teljesítés is előfordulhat (kevés esetben)
- Több együttműködést ösztönző támogatás
- Előtérben a KKV-k
- Munkaigényes ágazatok kiemelt fejlesztése

Együttműködések ösztönzése

- Közös beruházási ösztönzők = kedvezmények (összeg, %)
- Együttes projektek (homogén vagy heterogén alanyok)
- Ágazatközi együttműködések ösztönzése, kutatás-fejlesztés területén jártas szakemberek, cégek, egyetemek bevonása

Rövid ellátási lánc tematikus alprogram

Mi a REL?

Termelői **együttműködésen alapuló**, a termelők és a fogyasztók közötti **szoros földrajzi kapcsolat**ot felhasználó, **maximum 1 közvetítő** közbeiktatásával alkotott, rendszeres értékesítést végző ellátási lánc.

Célok és támogatott tevékenységek

REL ALPROGRAM

Az alprogram a modern értékesítési formák megerősödéséhez, azok önfenntartó működtetésének kialakításához nyújt támogatást.

Cél	Támogatott tevékenységek
Termelők fejlődése	▪ a termelők és piacszervezők gyakorlatorientált képzései ▪ kistermelői termék-előállítás élelmiszerhigiéniai megfelelés ▪ élelmiszerlánc kockázatok csökkentése ▪ termelők kereskedelmi és marketing felkészültsége
Kistermelői együttműködések kialakítása, működtetése	▪ REL termelői csoport adatbázis létrehozása ▪ REL termelői – fogyasztói hálózat kialakítása
Termelői értékesítési módok fejlesztése	▪ termelői piacon vagy értékesítési ponton való rendszeres megjelenés ▪ termelői piacokon értékesítők körének kiszélesítése ▪ piacok termékpalettájának fogyasztói igényekhez jobban igazodó bővítése ▪ értékesített termelői termék ár-érték arányának javítása ▪ helyi termelői termékeket felhasználó turizmus/gasztronómia fejlesztése ▪ kistermelői élelmiszer-termékek közétkeztetésben történő felhasználása
Fogyasztói szokások fejlődése	▪ helyi termékek népszerűsítése ▪ egészséges táplálkozás és egészséges életmód programok kialakítása ▪ a környezettudatos értékestés és vásárlás ösztönzése

Fiatal Gazda alprogram

- 40 évesnél nem idősebb fiatal mezőgazdasági termelőket támogat, akik 5 évnél nem régebben gazdálkodnak
- Az alprogram céljai:
  - A vállalkozóként induló előmozdítása
  - A gazdaság fejlesztése
  - Tudásbázis gyarapítása, gyakorlati készségek megerősítése
  - Szaktanácsadás, mentorálás
- Előnyben részesítés:
  - Magasabb támogatás intenzitás
  - Többlet pontszám
  - Elkülönített forrás

LEADER

- Helyi Fejlesztési Stratégiák (HFS) elkészítése (19.1.1.); és helyi pályázatos megvalósítása (19.2.1.);
- Térségek közötti és nemzetközi együttműködésen alapuló projektek (19.3.1.);
- LEADER Helyi Akciócsoportok (HACS) működése és térségszervezési feladatai (19.4.1.).

LEADER Helyi Akciócsoport (HACS)

- vidéki térség civil szervezeteinek, önkormányzatainak és vállalkozóinak az együttműködő **partnersége, egyesületi formában**
- **Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozása**
- térségi szereplők tájékoztatása, operatív megtámogatása, aktivizálása
- munkaszervezet létrehozása az operatív feladatokra

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA (HFS)

Meghatározza az **adott térség adottságainak és szükségleteinek leginkább megfelelő**, a VP célkitűzéseihez illeszkedő, de azokkal nem megegyező (a kettős finanszírozás elkerülésére), a **helyi szereplők érdemi bevonásán alapuló fejlesztési irányok**at és tartalmi kereteket, valamint a stratégia megvalósításához szükséges és alkalmas **munkaszervezeti kapacitásokat** és működési módokat.

A LEADER **támogatásra jogosult forrást az Irányító Hatóság határozza meg** a HFS-ek minősége és a megvalósító szervezet (HACS) alkalmassága alapján.

Térségi szereplő

- **további civil szervezetek, önkormányzatok, vállalkozók stb.**
- lehetőség **a HFS kidolgozásában való részvétel**re (keresse a területileg illetékes LEADER Helyi Akciócsoportot)
- **pályázati források (19.2.1., 19.3.1.) lehívása**

LEADER

- 1. helyi fejlesztési stratégiák készítése (minőségi kiválasztás: stratégiai fókusz, helyi szükségletek, valamiben újszerűség, a VP-ben felsorolt fókuszterületek megjelenése) – KÉZIKÖNYV!!!
- 2. helyi stratégiák megvalósítása (helyi pályáztatás) – kicsik, speciálisak, kimaradók
- 3. együttműködések (nagyobb hangsúly a valódi együttműködéseken – pl. város- vidék);
- 4. HACS szervezés és működés (feladat-finanszírozás)

Az elsődleges cél egy adott térség adottságainak, belső erőforrásainak és specifikus problémáinak leginkább megfelelő módon reagálni a vidéki térségeket érintő szükségletekre és lehetőségekre.

Helyi stratégiák megvalósítása

- Stratégiai céljainak megfelelően – HACS-ok által kialakított műveletek és támogatási konstrukciók alapján
- Szakmai/tartalmi értékelés a HACS-ok feladata (MVH feladatok: jogosultsági, formai ellenőrzés, kifizetések, megvalósulás-ellenőrzés)
- Keretösszeg 2014-2020-ig: 447.950.000 Ft a 39 településre.

Megvalósult vidékfejlesztési projektek a térségben

Sorkikápolnai pálinkafőzde

Lakatosműhely eszközállományának fejlesztése

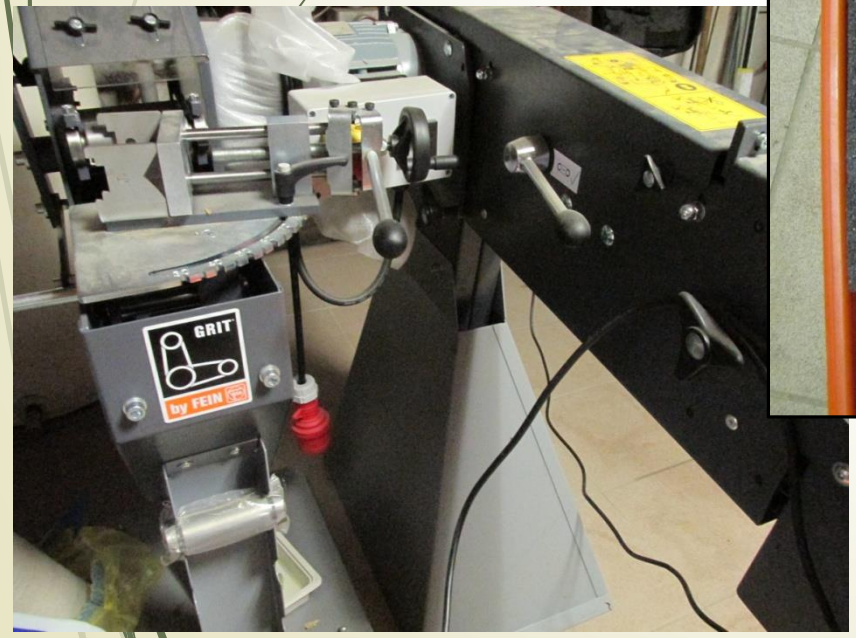

Játszótér és sportpálya
Dozmat Község Önkormányzata

Középkori vásárnap Csempeszkopácson

Kápolnaépítés önkéntes munkával Oszkóban

Térség ötletei…

- Fejlesztési irányok konkretizálása
- Konkrét projektötletek
  - Helyi termék?
  - Helyi értékek bemutatása
  - Turizmus?
  - Képzések?
  - Eszközbeszerzések?
  - Hagyományőrzés?
  - Kiadványok?
  - Együttműködések?
  - ???